

Stručni rad

KAKO ZAŠTITITI OKOLIŠ OD NEPOTREBNOG ONEČIŠĆENJA

Vesna Kovačec

OŠ Markovci, Slovenija

Sažetak

Otpad susrećemo na gotovo svakom koraku svog života; količina otpada povećava se iz dana u dan. Danas ne samo da želimo smanjiti količinu otpada, već je naš cilj i da ga preradimo i ponovno iskoristimo. Ovaj je dugoročni cilj ostvariv ako svoju djecu o tome učimo od najranije dobi. Škola ima odlične mogućnosti za sve to i ima veliki utjecaj na ponovnu uporabu otpadnog materijala. Učenicima prezentiramo činjenicu da otpad nije samo smeće, već i izvor sirovina. To znači da se ono što nam više ne treba ne odbacuje, već pokušavamo ponovno iskoristiti.

Ideja za stvaranje od otpadnih materijala nikad ne manjka. Možemo napraviti mnogo lijepih i korisnih stvari od otpadne ambalaže i drugih otpadnih materijala. Materijal je besplatan, a reciklirani materijali ponovno se koriste čime se štiti okoliš. U svom radu predstaviti ću način na koji proizvodimo puno novih proizvoda od otpadnog materijala na likovnom kružoku.

Ključne riječi: otpad, recikliranje, uporaba, novi proizvodi, likovni kružok.

1. Uvod

Otpad susrećemo na gotovo svakom koraku svog života. Djecu učimo da razvijaju svijesti da svatko od nas može poduzeti barem mali korak u smanjenju količine smeća. Ako želimo živjeti u čistom okruženju, moramo mudro upravljati otpadom koji stvaramo. Uz pomoć raznih aktivnosti i djelatnosti pokušavamo smanjiti količinu otpada. Od 1. razreda nadalje, učenike upućujemo na odvojeno prikupljanje otpada, jer se samo odvojenim skupljanjem otpad može ponovno vratiti u upotrebu. Svaki pojedinac može pridonijeti čistijem i ugodnijem okolišu odvojenim sakupljanjem otpada. U našoj školi prikupljamo i odvajamo sljedeći otpad: papir, ambalažu od užine (tetrapake, čaše za jogurt,...), patrone i tonere, plastične čepove.

Ciljevi koje želimo postići su: manja potrošnja ambalaže u školskoj kuhinji, povećanje svijesti učenika o važnosti pravilnog i odgovornog gospodarenja otpadom te svijest o problemima koje otpad stvara, oblikovanje održivih i povratnih proizvoda, prikupljanje i ponovna upotreba otpadnih proizvoda.

2. Proizvodi od otpadnog materijala

U školi vodim likovni kružok koji pohađaju učenici prve trijade. Cilj likovnog kružoka je potaknuti kreativnost kod učenika koji su inspirirani umjetničkim izražavanjem i kreativnošću. Stvaramo u različitim umjetničkim tehnikama i s različitim materijalima. U likovnom kružoku se izvode različite umjetničke aktivnosti s planiranim sakupljanjem otpadnog materijala. U svom radu potičem učenike da stvaraju od materijala koji zahtijevaju malo ili ništa troškova. Korištenjem otpadnih materijala potičemo kreativnost, maštu i razvijamo obrazovanje o okolišu jer učenici uče da od otpadnih materijala mogu napraviti i koristan i jeftin predmet. Kako bismo smanjili količinu otpada, postavili smo cilj koristiti što više materijala koji bi inače završili u smeću.

Za različite proizvode na likovnom kružoku koristimo najčešće sljedeći otpadni materijal: novinski papir, kartonsku ambalažu za jaja, boce za sokove i razne boce. Pokazat ću proces izrade i dodati slikovni materijal gotovih proizvoda.

2. 1. Crteži od starog papira za novine

Ptice zimi

Učenici pripreme blok list i oslikaju ga plavim akvarelima. Izrežu trake od valovitog kartona, od traka oblikuju kućicu za ptice i zalijepe je na osušenu plavu podlogu. Crnim flomasterom nacrtaju ptice, izrežu ih i lijepe u kućicu za ptice. Izrežu hranu iz novinskog papira i zalijepe je u kućicu za ptice. S bijelom bojom tempere i četkicom nacrtaju pahuljice.

Mjesto zimi

Donje dijelove kuća učenici nacrtaju na novinskom papiru, izrežu i zalijepe na crni list. Nacrtaju, izrežu i zalijepe krovove i prozore kuća. S bijelom bojom tempere i četkicom nacrtaju pahuljice.

Snjegović

Učenici pripreme blok list. Na novinski papir nacrtaju dijelove snjegovića i zalijepe ih na list. Nacrtaju ostale dijelove snjegovića na papir različitih boja (oči, gumbi, nos, lonac, metla ...), izrežu i zalijepe na snjegovića. Oko snjegovića zalijepe pahuljice od novinskog papira.

Slika 1: Ptice zimi

Slika 2: Mjesto zimi

Slika 3: Snjegović

2. 2. Proizvodi od kartonske ambalaže za jaja

Uskršnja kokoš

Učenici prerežu kutiju na pola, zatim odrežu još dio donje kutije. Donji dio kutije oboje žutom i zelenom bojom. Nacrtaju kokoš na tvrdem kartonu i izrežu. Izrezanu kokoš prvo oboje u žuto, a zatim valjkom nanesu narančastu boju. Crvenom bojom kokoši oboje kresta i nacrtaju oči

Obitelj uskršnjih zečeva

Učenici prerežu kutiju na pola. Donji dio kutije oboje bijelom i zelenom tempera bojom. Na blok list nacrtaju i izrežu četiri glave zeca. Izrezane zečje glave pričvrste na kutije s jajima.

Portret

Učenici izrežu okvir iz valovitog kartona i zalijepe na rub obojenog papira. Prerežu kutiju na pola i olovkom nacrtaju lice na gornjem dijelu kutije. Izrežu uši i nos od donjeg dijela kutije i zalijepe ih na drugi dio kutije. Na papir u boji zalijepe lice.

Slika 7: Uskršnja kokoš

Slika 8: Obitelj zečeva

Slika 9: Portret

2. 3. Proizvod iz tetrapaka za sokove ili tetrapaka za mlijeko

Kućica za ptice

U očišćenom i osušenom tetrapaku izrežu otvor za ulaz. Novinski papir se izrežu na trake i pripreme ljepilo od mekola i vode. Tetrapak premažu ljepilom i oviju trakama novinskog papira koje zatim premažu ljepilom, tako da se dobije najmanje tri sloja. Kada se papir osuši, oboje ga i na njemu nacrtaju prozore i vrata.

Slika 10: Izrada kućice

11: Kućica za ptice od tetrapaka

2. 4. Proizvodi od boce za sok

Vaza za Dan žena

Učenici očistite bocu od soka i pripreme ljepilo od mekola i vode. Boce premažu ljepilom i omotaju trakama od salveta. Na gornjem dijelu boce izrade ukras od vrpce i plastičnih ukrasa. Na novinskom papiru nacrtaju, izrežu te nalijepu cvijet i travu na bocu. Bocu na gornjem dijelu ukrase vrpcom i ukrasima.

Slika 12: Vaze od boca za sok

2. 5. Proizvodi iz otpadnih plastičnih boca

Uskršnje pile

Učenici očiste plastične boce i prerežu. Na rub donjeg dijela boce zalijepe ukrasnu papirnatu traku. Na papir u boji nacrtaju pile ili zeca, izrežu i zalijepe na stražnju stranu izrezane boce. Stave ukrasnu travu u unutrašnjost boce.

Slika 13: Uskršnje pile

3. Zaključak

Prilikom stvaranja od otpadnog materijala, učenici likovnog kružoka naučili su da se puno otpadnog materijala može ponovno upotrijebiti za izradu novih predmeta. Ovim načinom rada svjesnije su razmišljali o tome kako zaštititi okoliš od nepotrebnog onečišćenja, istovremeno razvijajući svoju kreativnost i maštu. Različiti materijali omogućili su im samostalan rad, istraživanje, sastavljanje i stvaralačke potreba. S proizvodima smo ukrasili naše prostore ili ih u raznim prigodama nosili kući.

4. Literatura

- [1.]Duh M., Vrlič T. (2003). Likovna vzgoja v prvi triadi devetletne osnovne šole. Priročnik za učitelje razrednega pouka. Ljubljana: Rokus.
- [2.]Flaajšman, B. (2009). Likovna dejavnost in ekološko zaveščanje. Ljubljana: Bebora.
- [3.]Inskipp, C. (2006). Odpadki in recikliranje. Grlica.
- [4.]Luzer, A. (2011). »Projektno učno delo v vrtcu«. Od ideje do izdelka, Izdelki iz odpadnega materiala, Koper.